

MÔN TOÁN 6

* HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC TUẦN 3

BÀI 5: THỨ TỰ THỰC HIỆN CÁC PHÉP TÍNH

PHẦN 1: PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học/ chủ đề - Khối lớp	BÀI 5: THỨ TỰ THỰC HIỆN CÁC PHÉP TÍNH
1. Đặt vấn đề Đọc thông tin SGK Và trả lời câu hỏi	Câu hỏi: thực hiện phép tính: $6 - (6 : 3 + 1) \cdot 2$
2. Nội dung bài học	.1 Thứ tự thực hiện phép tính * Khi thực hiện các phép tính trong một biểu thức: - <u>Đối với các biểu thức không có dấu ngoặc:</u> + Nếu chỉ có cộng, trừ hoặc nhân, chia: ta thực hiện từ trái sang phải.+ Nếu có đủ các phép tính ta thực hiện: Lũy thừa → Nhân và chia → Cộng và trừ VD: Thực hiện phép tính a) $52 - 8 + 11$ b) $10 + 2 \cdot 4^2$ <i>HS làm ví dụ</i> - <u>Đối với các biểu thức có dấu ngoặc ta thực hiện: $() \rightarrow [] \rightarrow \{\}$</u> <i>Hs đọc các ngoặc như sau: $()$ đọc là ngoặc tròn; $[]$ đọc là ngoặc vuông; $\{\}$ đọc là ngoặc nhọn</i> <u>VD: Bài 1</u> a) $(10 + 17) : 9$ b) $\{15 + 2 \cdot [8 - (5 - 3)]\} : 9$ <i>HS làm ví dụ</i> Bài 2: Tìm số tự nhiên x, biết:

	$(13x - 12^2) : 5 = 5$ <i>HS làm ví dụ</i> 2. Sử dụng máy tính cầm tay (sgk) <i>Hãy sử dụng một số phím chức năng chính của máy tính: Mở (tắt) máy; Xóa màn hình ; Chọn chế độ tính toán số học ; Nhận kết quả.</i> <i>- HS thực hiện các phép tính số học cơ bản : Cộng, trừ, nhân, chia hai số tự nhiên ; Lũy thừa của một số tự nhiên ; Bình phương ; Lập phương ; Tìm thương (và dư, nếu có).</i> <i>- HS nhập biểu thức tính toán (có dấu ngoặc)</i>
3.Luyện tập	1/ Thực hiện phép tính: a) $72 \cdot 19 - 362 : 18$ b) $750 : \{130 - [(5 \cdot 14 - 65)3 + 3]\}$ 2/Tìm số tự nhiên x, biết: a) $(13x - 12^2) : 5 = 5$ b) $3x [8^2 - 2 \cdot (2^5 - 1)] = 2\ 022$ Câu hỏi thảo luận. Em hãy tính diện tích của quyển sách hình chữ nhật biết chiều dài quyển sách là 30cm, chiều rộng quyển sách là 20cm.

BÀI 6: CHIA HẾT VÀ CHIA CÓ DƯ. TÍNH CHẤT CHIA HẾT CỦA MỘT TỔNG

PHẦN 1: PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài hc/ chủ đề - Khối lớp	BÀI 6: CHIA HẾT VÀ CHIA CÓ DƯ. TÍNH CHẤT CHIA HẾT CỦA MỘT TỔNG
1. Đặt vấn đề Đọc thông tin SGK Và trả lời câu hỏi	Câu hỏi 1: Có thể chia đều 7 quyển vở cho 3 bạn được không??"
2. Nội dung bài	1. Chia hết và chia có dư

học

Cho $a, b \in \mathbb{N}$ ($b \neq 0$). Ta luôn tìm được đúng hai số $q, r \in \mathbb{N}$:

$a = b \cdot q + r$ ($0 \leq r < b$) (q là **thương** và r là **số dư** trong phép chia a cho b .)

+ Nếu $r = 0$ tức $a = b \cdot q$, ta nói a chia hết cho b , kí hiệu $a : b$ và ta có phép chia hết $a : b = q$.

+ Nếu $r \neq 0$, ta nói a không chia hết cho b , kí hiệu $a \nmid b$ và ta có phép chia có dư.

lưu ý HS : Số dư phải nhỏ hơn số chia. ($0 \leq r < b$).

Ví dụ: $27 = 3 \cdot 9$ do đó $27 : 3$

$$25 = 4 \cdot 6 + 1 \text{ do đó } 25 \nmid 4$$

2. Tính chất chia hết của một tổng:

Chú ý kí hiệu " chia hết cho " là dấu $:$

Kí hiệu "không chia hết cho" là dấu \nmid

Kí hiệu " kéo theo " là \Rightarrow

a/ Tính chất 1: $a : m$ và $b : m \Rightarrow (a + b) : m$
($a, b, m \in \mathbb{N}, m \neq 0$)

+ **Nhận xét:**

c) Nếu $a : m$ và $b : m$ thì $(a - b) : m$ ($a \geq b$)

d) Nếu $a : m; b : m; c : m$ thì $(a + b + c) : m$

+ **Ví dụ:** Không tính hãy xét xem các tổng sau có chia hết cho 7 không?

a. $14 + 49$

b. $56 - 21$

c. $7 + 70 + 84$

HS hãy xem từng số hạng trong tổng có chia hết cho 7 không? Nếu có một số hạng không chia hết cho 7 thì kết luận tổng đó không chia hết cho 7. Còn tất cả các số hạng chia hết cho 7 thì kết luận tổng đó chia hết cho 7

b/ Tính chất 2: $a : n$ và $b \nmid n \Rightarrow (a + b) \nmid n$
($a, b, n \in \mathbb{N}, n \neq 0$)

+ **Nhận xét:**

Nếu $a : n$ và $b \nmid n$ thì $(a - b) \nmid n$ ($a \geq b$)

Nếu $a \nmid n$ và $b : n$ thì $(a - b) \nmid n$ ($a \geq b$)

Nếu $a : n; b : n; c \nmid n$ thì $(a + b + c) \nmid n$

Tính chất 2 có thể mở rộng cho một tổng nhiều số hạng

	+ Ví dụ: Không tính hãy xét xem các tổng sau có chia hết 3 cho không? a. $13 + 27$ b. $3.19 + 28$ <i>HS làm ví dụ</i> <i>Hãy xét xem từng số hạng trong tổng có chia hết cho 3 không? rồi kết luận tổng có chia hết cho 3 không?</i>
3.Luyện tập	Bài 1: Trong các phép chia sau, phép chia nào là phép chia hết, phép chia nào là phép chia có dư: Viết kết quả phép chia dạng $a = b.q + r$ $144:3$ $144:13$ $144:30$ Bài 2: Trong phong trào xây dựng “ nhà sách của chúng ta” lớp 6A thu được 3 loại sách do các bạn trong lớp đóng góp: 36 quyển truyện tranh, 40 quyển truyện ngắn và 15 quyển thơ. Có thể chia số sách đã thu được thành 4 nhóm với số lượng quyển bằng nhau không? Vì sao?

PHẦN 2: TÀI LIỆU HỌC TẬP

BÀI 5: THỨ TỰ THỰC HIỆN CÁC PHÉP TÍNH

1. Thứ tự thực hiện phép tính

*** Khi thực hiện các phép tính trong một biểu thức:**

- Đối với các biểu thức không có dấu ngoặc:

+ Nếu chỉ có cộng, trừ hoặc nhân, chia: ta thực hiện từ trái sang phải.

+ Nếu có đủ các phép tính ta thực hiện:

Lũy thừa → Nhân và chia → Cộng và trừ

VD: Thực hiện phép tính

$$\begin{aligned} \text{e) } 52 - 8 + 11 \\ &= 44 + 11 \\ &= 55 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{f) } 10 + 2 \cdot 4^2 \\ &= 10 + 2 \cdot 16 \\ &= 10 + 32 \\ &= 42 \end{aligned}$$

- Đối với các biểu thức có dấu ngoặc ta thực hiện: $() \rightarrow [] \rightarrow \{ \}$

VD:

Bài 1: Thực hiện phép tính

$$\begin{aligned} \text{c) } (10 + 17) : 9 \\ &= 27 : 9 \\ &= 3 \\ &\{15 + 2 \cdot [8 - (5 - 3)]\} : 9 \\ &= 15 + 2 \cdot [8 - 2] : 9 \\ &= \{15 + 2 \cdot 6\} : 9 \\ &= \{15 + 12\} : 9 \\ &= 27 : 9 \\ &= 3 \end{aligned}$$

Bài 2: Tìm số tự nhiên x, biết:

$$(13x - 12^2) : 5 = 5$$

$$(13x - 144) : 5 = 5$$

$$13x - 144 = 5 \cdot 5$$

$$13x - 144 = 25$$

$$13x = 25 + 12^2$$

$$13x = 25 + 144$$

$$13x = 169$$

$$x = 169 : 13$$

$$x = 13$$

2. Sử dụng máy tính cầm tay (sgk)

BÀI 6: CHIA HẾT VÀ CHIA CÓ DƯ. TÍNH CHẤT CHIA HẾT CỦA MỘT TỔNG

3. Chia hết và chia có dư

Cho $a, b \in \mathbb{N}$ ($b \neq 0$). Ta luôn tìm được đúng hai số $q, r \in \mathbb{N}$:

$$a = b \cdot q + r \quad (0 \leq r < b) \quad (q \text{ là thương và } r \text{ là số dư trong phép chia } a \text{ cho } b.)$$

+ Nếu $r = 0$ tức $a = b \cdot q$, ta nói a chia hết cho b , kí hiệu $a : b$ và ta có phép chia hết $a : b = q$.

+ Nếu $r \neq 0$, ta nói a không chia hết cho b , kí hiệu $a \not\vdots b$ và ta có phép chia có dư.

Ví dụ: $27 = 3 \cdot 9$ do đó $27 : 3$

$$25 = 4 \cdot 6 + 1 \text{ do đó } 25 \not\vdots 4$$

4. Tính chất chia hết của một tổng:

a/ Tính chất 1: $a : m$ và $b : m \Rightarrow (a + b) : m$ ($a, b, m \in \mathbb{N}, m \neq 0$)

+ **Nhận xét:**

g) Nếu $a : m$ và $b : m$ thì $(a - b) : m$ ($a \geq b$)

h) Nếu $a : m; b : m; c : m$ thì $(a + b + c) : m$

+ **Ví dụ:** Không tính hãy xét xem các tổng sau có chia hết cho 7 không?

d. $14 + 49$

e. $56 - 21$

f. $7 + 70 + 84$

Giải:

a. Ta có $14 : 7$ và $49 : 7$
vậy $(14 + 49) : 7$

b. Ta có $56 : 7$ và $21 : 7$
vậy $(56 - 21) : 7$

c. Ta có $7 : 7, 70 : 7$ và $84 : 7$
vậy $(7 + 70 + 84) : 7$

b/ Tính chất 2: $a : n$ và $b \not\vdots n \Rightarrow (a + b) \not\vdots n$ ($a, b, n \in \mathbb{N}, n \neq 0$)

+ **Nhận xét:**

➤ Nếu $a : n$ và $b \not\vdots n$ thì $(a - b) \not\vdots n$ ($a \geq b$)

➤ Nếu $a \not\vdots n$ và $b : n$ thì $(a - b) \not\vdots n$ ($a \geq b$)

➤ Nếu $a : n; b : n; c \not\vdots n$ thì $(a + b + c) \not\vdots n$

+ **Ví dụ:** Không tính hãy xét xem các tổng sau có chia hết 3 cho không?

c. $13 + 27$

d. $3 \cdot 19 + 28$

Giải:

a. Ta có $13 \not\vdots 3$ và $27 : 3$

vậy $(13 + 27) \not\vdots 3$

b. Ta có $3 \cdot 19 : 3$ và $28 \not\vdots 3$

vậy $(3 \cdot 19 + 28) \not\vdots 3$

PHẦN 3 BÀI TẬP

Bài 5: THỨ TỰ THỰC HIỆN CÁC PHÉP TÍNH

Bài Tập:

1/ Thực hiện phép tính:

a) $72 \cdot 19 - 362 : 18$

b) $750 : \{130 - [(5 \cdot 14 - 65)3 + 3]\}$

2/Tìm số tự nhiên x, biết:

a) $(13x - 12^2) : 5 = 5$

b) $3x [8^2 - 2 \cdot (2^5 - 1)] = 2022$

Câu hỏi thảo luận. Em hãy tính diện tích của quyển sách hình chữ nhật biết chiều dài quyển sách là 30cm, chiều rộng quyển sách là 20cm.

BÀI 6: CHIA HẾT VÀ CHIA CÓ DƯ. TÍNH CHẤT CHIA HẾT CỦA MỘT TỔNG

Bài 1: Trong các phép chia sau, phép chia nào là phép chia hết, phép chia nào là phép chia có dư: Viết kết quả phép chia dạng $a = b \cdot q + r$

144:3 144:13 144:30

Bài 2: Trong phong trào xây dựng “ nhà sách của chúng ta” lớp 6A thu được 3 loại sách do các bạn trong lớp đóng góp: 36 quyển truyện tranh, 40 quyển truyện ngắn và 15 quyển thơ. Có thể chia số sách đã thu được thành 4 nhóm với số lượng quyển bằng nhau không? Vì sao

Học sinh ghi chép lại các câu hỏi thắc mắc, các trở ngại của học sinh khi thực hiện các nhiệm vụ học tập.

Trưởng:.....

Lớp:.....

Họ tên học sinh:.....

Môn học	Nội dung học tập	Câu hỏi của học sinh
TOÁN	Mục: Phần:	1. 2. 3.